

lag til en Forhandling om en endelig Ordning af Lodsvæsenet. Vort Lodsvæsen er en Blanding af Privatdrift og Statsdrift, og deraf er i Tidens Løb opstaaet mange forskellige Ulemper. Staten lønner Lods-direktøren og Lodsinspektøren og giver desuden Tilskud paa mange forskellige Maader til Lodsvæsenet, dels direkte til de enkelte Lodsers Lønninger, dels til det Materiel, som Lodserne har at benytte under deres Arbejde, og dels til Lodsernes Pensionering. I øvrigt faar Lodserne deres Lønninger af de Indtægter, der tilfalder de forskellige Lodserier, og som er meget uensartede ved de forskellige Lodserier. Under Forhandlingerne i Tinget og under Udvalgsforhandlingerne i Samlingen 1911—12 blev der fra Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem fra Helsingør (Christian Rasmussen), udtalt et Ønske om, at man vilde komme bort fra det private Forhold, som Lodserne i deres Erhverv staar i, og at de kunde blive ansat som Statslodser, men man afviste bestemt al Tale herom. Udvalget med Undtagelse af to Medlemmer tog bestemt Afstand fra al Tale om, at Lodserne skulde sættes paa fast Løn. Det er imidlertid ikke saaledes, at det alene er Socialdemokratiets Repræsentanter, der har haft Øje for det heldige i at give Lodserne fast Ansættelse. En nedsat Kommission — jeg tror, det var Kommissionen af 1907 — har udtalt sig for Statsansættelse i Stedet for, at Lodserne skulde vedblive at fungere som halvvejs privat erhvervende Personer.

Jeg skal fremhæve nogle af de Ulemper, som følger med, at Lodsernes Erhverv delvis er privat. Der opstaaer ofte Uenighed mellem Lodserierne paa Grund af, at Lodserne fra det ene Lodseri fører Skibe ind paa et andet Lodseris Omraade. Jeg har allerede nævnt, at en saadan Uenighed var opstaaet mellem Lodserierne i Helsingør, Frederikshavn og Nyborg, og det førte til en Proces, og Staten maatte, som det allerede er sagt, betale i alt Fald en Del af de Omkostninger, der var forbundne med denne Proces. Saa vidt jeg har forstaaet, var det Nyborg-Lodserne, der anlagde Proces mod Helsingør-Lodserne, fordi disse paa et vist givet Tidspunkt viste sig mere raske i Vendingen til at kapre Skibe, der vilde lodsnes gennem Farvandene. Desuden har det private Erhverv givet de forskellige Lodserier meget uensartede Lønvilkaar. For mange Lodseriers Vedkommende er Lønningerne ekstraordinært høje i Forhold til, hvad der sædvanemæssigt ydes

for Sømandskab her i Landet, og ved andre Lodserier er Indtægterne meget lave, fordi der paa Grund af de stedlige Forhold ikke bliver synderlig Lodsnings. Endelig skal jeg nævne, at Staten af og til har givet Tilskud til Lodserier, der var i Tilbagegang eller havde mindre Indtægter, og at dette Tilskud er blevet staaende, efter at Lodserierne igen har haft Fremgang, saa at Staten er kommet til at give Tilskud til Lodser, der har en efter Forholdene god Indtægt. Og slutelig skal jeg nævne, at det er vanskeligt, som Forholdene nu er, at faa foretaget Ændringer i de bestaaende Forhold, fordi Lodserne paa Grund af deres private Stilling er interesserede i, at de bestaaende Forhold opretholdes. Det har saaledes, hvad man vil se af Bemærkningerne til Lovforslagets § 42, været paa Tale at ændre Delingsreglerne for Københavns Lodseri, men Lodserne eller i alt Fald de ældre er ikke interesserede i, at Reglerne ændres, og Følgen deraf er blevet, at de yngste Lodser fremdeles maa nøjes med mindre Betaling, hvoraf Følgen igen er, at man i hvert Fald under visse Forhold ikke kan faa de dygtigste til at indtræde i Københavns Lodseri.

Tanken om Lodsernes Ansættelse som Statstjenestemænd er afvist med Bemærkninger om, at de muligvis vilde forsømme deres Gerning, hvis de var statsansatte og tjente lige meget, enten de var ivrige i Tjenesten eller ikke. Jeg ved ikke, om dette har saa overmaade meget paa sig, det forekommer mig, at man har Eksempler paa, at Lodser med fast Løn meget vel kan passe deres Gerning. Foruden Statslodserne, som der her er Tale om, har man omkring i Landet Havnelodserne, og i hvert Fald de fleste af dem er paa fast Gage. Enkelte af dem faar desuden Tantième, men de fleste Havnelodsers Indtægt er fast, og det er ikke mig bekendt, at de forsømmer deres Gerning. Jeg tror i det hele, det er muligt at føre et saadant Tilsyn med Lodserne, at man i det væsentlige kan se bort fra den Mulighed, at de kan være mindre pligttopfyldende, naar de er statslønnede, end naar de er privaterhvervende. Desuden har man anført, at Lodserierne var meget uensartede, og det er unægtelig rigtigt, mange Lodserier har meget betydelige Indtægter, medens andre har forholdsvis smaa. Men gennemgaar man Indtægtslisten, vil man dog se, at en meget stor Del, vistnok den største Del, af vore Lodserier i Virkeligheden giver Lodserne en efter Omstændig-